

„Svetlo svieti v tme, ale tma Ho nepohltila“ (J 1,5)

Svetlo Pravoslávia

SPOLOČENSKO - DUCHOVNÝ OBČASNÍK

pre stredné Slovensko

číslo 9

Christos sa rodí! Oslavujme Ho!

Ako má všetko svoj začiatok i koniec, končí sa i tento rok. Studené počasie a zasnežené lúky a cesty nás prekvapili o čosi skôr. Myslím si, že každé ročné obdobie je niečím zaujímavé a originálne. Boh to zariadil dokonale.

Ale so zimou sa spája aj niečo iné, tajomnejšie. Kresťania každý rok nedočkavo očakávajú nádherné roždestvenské sviatky, na ktoré sa pripravujú dlhým 40-dňovým pôstom. Neveriaci oslavujú Vianoce tiež, no popierajú duchovnú podstatu týchto sviatkov. Skutočnosť je, žiaľ, taká, že v dnešnej dobe Vianoce nadobúdajú skôr svetský charakter v podobe vyzdobených stromčekov, preplnených hypermarketov i chladničiek, vyškerených santaklausov a

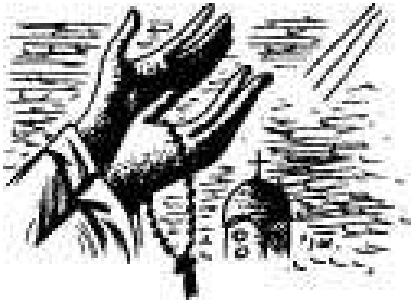
ich hlavný význam sa zámerne tlačí do úzadia. Čo z toho, že deti dostanú pod stromček darčeky od výmyslu sveta, keď im rodičia nepovedia o narodení nášho Pána Isusa Christa? Je síce pekné sa stretnúť v kruhu rodiny, spolu sa navečerať, ale nestačí to. Kedysi som videla v televízii anketu, kde sa pýtali mladých ľudí na duchovný význam týchto sviatkov. A výsledok bol donebavolajúci! Málokto z nich vedel, že v ten krásny deň sa narodil náš Spasiteľ Isus Christos. Anketa sa síce nakrúcala v Čechách, ale to neznamená, že sa to nás netýka. Práve naopak. Je to výstraha, akési varovanie, aby tí, čo prídu po nás, vedeli, čo oslavujú. Aby vedeli, že tak Boh miloval svet, že poslal Svojho jednorodného Syna, aby každý, kto v Neho uverí, nezahynul, ale mal večný život. Mojm želaním je, aby nás bolo čím viac.

A preto i ja, drahí bratia a sestry v Christu, vám prajem krásne Bohu milé sviatky, radosť z narodenia nášho Pána Isusa Christa, nech vo vašich rodinách i vo vašich srdciach zavládne pokoj a láska a nech vás dary Božej milosti chránia po celý rok.

S láskou v Christu Jana

PRAVIDLÁ ZBOŽNÉHO ŽIVOTA

(Živý stavec)

pokračovanie...

Keď chceš, aby ťa neznepokojovali zlé myšlienky, tak pokorne prijímaj poníženie duše a telesný smútok, nie iba na okamih, ale v každom čase a na každom mieste. Hocijakú myšlienku, vzd'ajujúcu ťa od Pána, najmä škaredú telesnú myšlienku vyžeň zo srdca čím skôr, akoby si rýchlo zhodil iskru, ktorá ti padla na odev. Keď príde taká myšlienka, úpenlivo sa modli:"

Pane, zmiluj sa, Pane pomôž mi, Pane neopúšťaj ma, zbav ma pokušenia tak, ako ty chceš". Uprostred pokušení neupadni do rozpakov. Kto dopustí boj, ten dá silu aj k víťazstvu. Neznepokojuj sa, ale dúfaj v Boha. **Ak je Boh na tvojej strane, kto je proti tebe?** Popros Boha, aby ťa zbavil všetkého, čo živí tvoju pýchu, hoci by to bolo pre teba veľmi nepríjemné.

Želaj si žiť a umierať iba pre Pána Boha a celkom Mu patriť. Keď zažiješ akékoľvek poníženie od ľudí, pomysli si, že je to zoslané od Boha k tvojej sláve a takýmto spôsobom budeš v ponížení bez zármutku a hanby. Keď máš čo jesť a čím sa zaodieť, buď aj ty spokojný podľa vzoru Isusa za nás obetovaného.

Nikdy sa nehádaj, veľmi sa neobraňuj a neospravedlňuj. Neposudzuj nadriadených, alebo blížnych, bez potreby a nutnosti. Buď úprimný a pokorný srdcom, s láskou prijímaj poučenia, dohovárania a presviedčania od iných, hoci by si bol múdrejší. Nemaj v srdci nenávisť a závisť, ale buď mierny v slovách i skutkoch. Čo nechceš, aby sa stalo tebe, to nerob druhému a čo si želaš od iných, to urob najprv ty pre nich.

Keď ťa niekto navštívi, pozdvihni svoje srdce k Pánu Bohu a modli sa, aby ti daroval pokorného, mierneho a pozorného ducha. Buď láskavý, skromný, opatrný, rozvážny, slepý a hluchý podľa okolností. Pomysli si, že Isus sa nachádza uprostred tých, s ktorými sa stretávaš a zhováraš. Nehovor nič zbytočné, pamätaj, že čas je krátky a že sa budeš musieť zodpovedať z každého zbytočne vyrieknutého slova. Rozhovoru daj určitý cieľ, snaž sa ho usmerňovať pre spásu duší. Viac počúvaj ako hovor, v mnohovravnosti sa neubrániš hriechu. Pros Pána o poznanie, kedy je čas mlčať a čas hovoriť.

Nezaujímaj sa o novinky, zaneprázdňujú ducha. Keď niekomu prinesieš ošoh svojimi slovami, vid' v tom Božie požehnanie. Keď sa nachádzaš osamote, skúšaj sa, či nie si horší ako predtým, či si neupadol do hriechov, ktoré si predtým nerobil. Ak zhrešíš, hneď pros Boha o odpustenie s pokorou, zármutkom a nádejou na Jeho milosrdenstvo a ponáhľaj sa kajať pred duchovným otcom, lebo každý hriech zanechaný bez pokánia, ťa vedie do smrti. Okrem toho, ak sa nebudeš sužovať nad hriechom, ktorý si urobil, opäť do neho skoro upadneš.

Snaž sa každému robiť dobro kedykoľvek môžeš, nemysli na to, či to ocení, alebo nie, či ti bude vďačný, alebo nie. Raduj sa nie z toho, keď niekomu urobíš dobre, ale keď bez pomstychtivosti pretrpíš urážku od druhého, zvlášť od tvojho najbližšieho.

Keď niekto nie je poslušný, nenúť ho svojimi rečami, sám využi milosť, ktorú on stratil, lebo len miernosť ti prinesie osoh. No keď sa zlo jedného prenesie na viacerých, to netrp, hľadaj v tom nie svoj osoh, ale osoh mnohých, lebo spoločné blaho je dôležitejšie ako osobné.

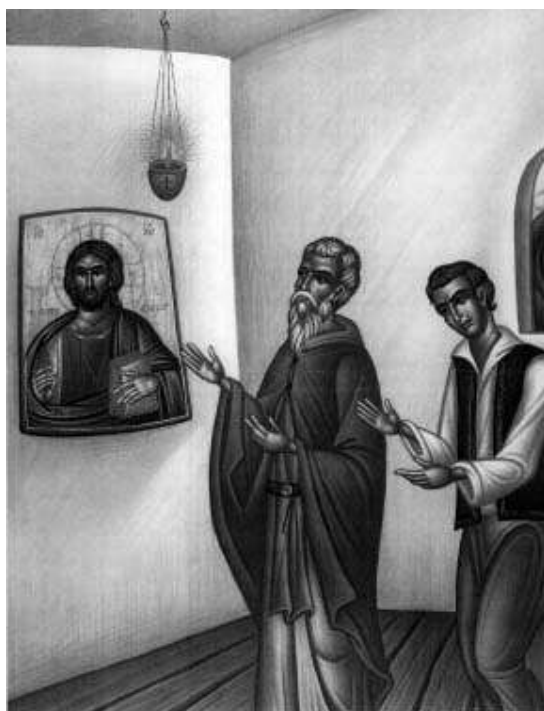
V čase večere, spomínaj na tajomnú (poslednú) večeru Isusa Christa, pros Ho, aby ťa poctil nebeskou večerou. Skôr, než si ľahneš spať, spytuj si svoje svedomie, pros o svetlo k poznaniu svojich hriechov, rozmýšľaj o nich, pros o odpustenie, sľub nápravu, urči presne a jasne v čom sa konkrétne chceš polepšiť. Potom sa odovzdaj Bohu, ako keby si mal v túto noc predstúpiť pred Neho. Zver sa Božej Matke a Anjelovi strážcovi a svätému, ktorého nosíš meno. Predstav si, ako keby bola posteľ tvojím hrobom a prikrývka bola tvojím rubášom. Prežehnajúc sa a bozkajúc kríž, ktorý na sebe nosíš, zaspí pod ochranou Pastiera Izraela. Toto zachovávajúc nezadriemeš a nenájde ťa Pán spať, keď príde.

Keď nemôžeš zaspáť, alebo bdieš v nočnom čase, tak si spomeň na slová: "Uprostred polnoci volaj o pomoc a ženích príde", alebo si spomeň na tú poslednú noc, keď sa Isus modlil k Otcovi do potu krvi. Modli sa za tých, ktorí trpia tejto noci ťažkými bolesťami a smrteľným utrpením, za trpiacich a zomrelých a pros Pána, nech ťa neprikryje večná tma. Uprostred polnoci vstaň z postele a modli sa, koľko ti len sily stačia. V čase choroby vlož nádej predovšetkým na Boha a často spomínaj a rozmýšľaj o utrpení a smrti Isusa Christa, pre posilnenie svojho ducha uprostred bolestivých múk. Neprestajne sa modli, ako len vieš a môžeš, pros Boha za odpustenie hriechov a trpezlivosť v čase bolesti. Všetmožne sa zdrž reptania a podráždenosti, ktoré zvyknú sprevádzať bolesť. Pán Isus Kristus trpel za naše spasenie tými najhoršími bolesťami a súženiami a my sme čo urobili, alebo vytrpeli za našu spásu?!

Čím častejšie navštevuj Božie služby, zvlášť v čase Liturgie. Nedelne a sviatočné dni bezpodmienečne zasväť vďakyvzdaniu. Keď si v chráme, vždy pamätaj, že sa tam nachádzaš v prítomnosti Boha, anjelov a všetkých svätých. Ostávajúc časť dňa po Božej Liturgii zasväť pobožnému čítaniu a iným zbožným skutkom lásky. Deň výročia svojho Krstu, keď ti Boh prideliť tvojho Anjela strážcu, prežívaj obzvlášť bohumilo.

Každý rok, raz mesačne si dôsledne spytuj svedomie. Spovedaj sa a prijímaj Sviatosť Tela a Krvi Isusa Christa, čo možno najčastejšie.

K prijímaniu Sviatostí pristupuj vždy s hladom a ozajstnou túžbou duše, so skrúšeným srdcom, svätou úctou, pokorou, vierou,

nádejou a láskou. Čo možno najčastejšie rozjímaj o utrpeniach a smrti Isusa Christa prosiac Ho, aby pláštjom svojich zásluh prikryl všetky tvoje hriechy a prijal Ťa do Svojho Kráľovstva.

Meno Isus maj vždy s úctou na perách, v mysli a v srdci. Čím častejšie rozmýšľaj o veľkej láske Pána Boha k tebe, v Trojici osláveného a uctievaného, aby si ho aj ty miloval celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou silou. **Ak toto budeš zachovávať, budeš mať pokojný život na tejto zemi a blažený v nebi, na veky vekov. Amen.**

Chrámový sviatok vo Zvolene

V minulom čísle sme vás informovali, že dňa 21. novembra sa na sviatok archanjela Michala uskutoční vo Zvolene na zámku odpust, a tak sa aj stalo. Všetci sme netrpezlivo očakávali, ako to všetko dopadne. Ale s Božou pomocou to skončilo nad naše očakávania. Ľudia prišli, i keď minulý rok nás bolo viac, keďže nás vtedy poctil svojou návštevou náš metropolita Nikolaj so sprievodom. Ale ani tento rok sme nezostali smutní, pretože prišli iní kňazi a slávnostná svätá Liturgia sa mohla začať.

Iste ste zvedaví, kto nás tento rok navštívil. Dlhú cestu ku nám merali mních Tichon z Komárna, ďalej d. o. Šak, duchovný správca farnosti v Krompachoch, ktorý prišiel spolu so svojou manželkou a synčekom, všetkých sme už poznali spred dvoch rokov. Okrem nich ku nám z východu zavítal aj d. o. Pružinský

mladší, duchovný správca farnosti vo Spišskej Novej Vsi, so svojou manželkou a deťmi, ich sme videli po prvýkrát. Samozrejme, bez nášho d. o. Mareka by to nebolo ono. D. o. Pružinský ho vo svojej krásnej a poučnej kázni dokonca nazval naším Noe, čo vyvolalo úsmev na perách viacerých z nás. Samozrejme, nemôžem zabudnúť ani na nášho diakona o. Jána, ktorý slúžil spolu s ostatnými kňazmi.

Vy, ktorí ste tam neboli, ste určite zvedaví, aká tam vládla atmosféra. V očiach ľudí bolo vidieť nadšenie a radosť, pretože takýchto slávností sa u nás nekoná veľa. Myslím si, že tá najväčšia radosť zavládla v tej chvíli, keď veriaci pristupovali k sv. Eucharistii. Veď Prijat' Telo a Krv nášho Pána Isusa Christa je pre kresťana tým najväčším darom. Po

skončení Liturgie sa k nám prihovoral náš duchovný otec Ignacik a povedal nám niekoľko pekných slov. Ďakoval Milosrdnému Bohu za to, že sa podarilo uskutočniť chrámový sviatok už po tretíkrát a sám priznal, že každý rok čaká s malou dušičkou, ako sa to všetko skončí. Z jeho slov sme cítili dojatie i radosť. Ďalej poďakoval tým kňazom, ktorí prišli, a všetkým veriacim, ktorí sa zúčastnili na tejto veľkej Bohu milej slávnosti. Na konci každý z nás dostal na pamiatku ikonku archanjela Michala, nášho ochrancu. Ešte pár slov a rozlúčení a mnohí sa pobrali domov.

Potom náš d. o. Marek pripravil pre duchovnú a vojenskú návštevu milé pohostenie a to vo veľmi peknom prostredí, v zasneženej Bienskej doline v hoteli Bieň, kde bol pre každého prichystaný teplý obed a nechýbala ani torta. Tam bola povedaná pekná myšlienka, ktorú som si nechala na koniec. Znela takto: ktorá chvíľa je v živote človeka najdôležitejšia, ktorý človek je v živote najdôležitejší a čo je vôbec v živote najdôležitejšie? Odpoveď bola takáto: že najdôležitejšia chvíľa je tá, ktorú práve prežívame, najdôležitejší človek je ten, s ktorým práve sme a najdôležitejšia zo všetkého je láska. Ja dodám len to, že Boh je Láska a za to všetko, čo sme prežili, vd'ačíme práve Jemu.

Sestra v Christu Jana

Modlitba hneď ako sa prebudíme

Pane, ďakujem Ti za noc, ktorá pominula, požehnaj ma, aby som deň, ktorý začína, prežil s Tvojou pomocou v modlitbe a robil dobré skutky. Ochráň ma pritom od všetkých mojich viditeľných i neviditeľných nepriateľov. Pane Isuse Christe, Syn Boží, zmiluj sa nado mnou hriešnym.

Modlitba pred odchodom z domu

Zriekam sa ťa, satanáš, nechcem ti slúžiť, ani byť taký pyšný, ako si ty. Ale chcem sa zjednotiť s Tebou, Christe Bože, v mene Otca i Syna, i Svätého Ducha, amen.

**Keď miluješ bližneho, očist'uješ si oko, aby si mohol vidieť Boha.
(blažený Augustín)**

Úvahy o manželstve

Začíname u Prameňa

S premietaním o manželstve je možné začať len u vlastného Prameňa všetkého dobra i všetkého, čo vôbec je, u samotnej Božskej Trojici; ako je v Trojici presväté Božstvo zjednotené tromi Osobami, kde Otec nie je Synom ani Duchom a Syn i Duch nie sú Otcom, tromi Osobami, ktoré sú si ale navzájom otvorené, zjednocujú sa a odovzdávajú sa v láske, tak je to podobne i s ľudským párom. „Učiňme človeka podľa obrazu nášho a podľa podobenstva nášho.“, hovorí sa vo vnútri Presvätej Trojici; tak sa dohodli tri Božské Osoby v neviditeľnú, mimo čas a mimo priestor. „I stvoril Boh človeka podľa obrazu Svojho, podľa obrazu Božieho stvoril ho, muža i ženu stvoril ich.“ I človek nachádza prístup ku svojej podstate nielen osamotene, ale v spoločenstve, v páre. Dvaja ľudia rozdielneho pohlavia, kde muž nie je ženou a žena nie je mužom, ľudský pár

ako jedna duchovná bytosť najprv nachádza cestu k plnosti ľudstva a ku skúseniu tejto plnosti; a to skrze vzájomné odovzdanie sa v láske. Ľudstvo bolo rozdelené do dvoch osôb, stvorený bol nielen človek, jedno pohlavie, ale dvaja ľudia rozdielneho pohlavia, aby človek mohol milovať niekoho druhého, prežívať lásku, ako sa milujú Osoby v Presvätej Trojici. V tom je človek ikonou Presvätej Trojici – je podobný Trojjedinému Bohu.

Ľudstvo bolo rozdelené do dvoch pohlaví – do dvoch polovíc; ľudia budú vždy od samej podstaty túžiť po spojení, po naplnení. Toto spojenie a prežívanie plnosti je možné jedine láskou. Potreba lásky a túžba po nej bola vniknutá do vnútra každého človeka. Smädom po láske sporej so spoločnosťou je každý človek vedený k Bohu, lebo láska má Božskú podstatu. (Lásku si ale nesmieme pliesť s vášňou a nečistou sebeckou túžbou.) Samotná ľudská osoba bez otvorenia sa svojej polovičke nemôže prežívať plnosť ľudstva. Vzájomným odovzdávaním sa, odkrývaním svojho vnútra, odhaľovaním sa s dôverou a odovzdávaním sa ako dar druhému, v tom je napodobenie stvoriteľskej Trojici. A pokračujme ďalej – jeden seba samého odovzdáva druhému a sám seba v druhom nachádza, začne hľadiť na druhého ako sám na seba, ako na súčasť seba samého; v tom je láska. Tak sa dvaja stávajú jedným – plným Človekom. Svätý Ján Zlatoústý hovoril: Kto nie je v manželskom spojení, nie je celok, ale len polovica. Manžel a manželka nie sú dvaja ľudia, ale len jeden človek. Je vlastnosťou lásky, že ten, kto miluje a ten, kto je milovaný, nie sú dvaja oddelení ľudia, ale jeden zvláštny človek. I oficiálne právo východnej cirkvi hovorí v tomto duchu: Manželstvo je zjednotenie dvoch osôb v jednu bytosť (Ekloga z r. 740). Manželstvo je zjednotenie muža a ženy v jednu bytosť s dvoma tvármi.

Cieľom manželstva je totiž dosiahnutie plnosti (pleromy) bytia. Plodenie má v manželstve najprv druhoradý význam. Cieľom manželstva je láska, ktorá nie je obyčajným prostriedkom k zaisteniu pokračovania rodu! Plodením sa ľudia neodlišujú od zvierat. Hrobom lásky býva zmyselnosť a hriešna žiadostivosť.

A v podobnosti manželstva ako obrazu svätej Trojici môžeme kráčať ešte ďalej. Prirodzeným – od Boha daným – dôsledkom spojenia muža a ženy do jednej bytosti lásky je objavenie sa tretieho v tomto tele lásky, narodenie dieťaťa, ktoré je zahrnuté do tohto zjednotenia sa v láske.

Teda, aby sme išli až na samý spodok podobnosti, zobrazujúci manželstvo a rodinu ako žijúcu nezrušiteľnú ikonu Božskej Trojici, uvidíme, že svätí Otcovia zblížujú vychádzanie Svätého Ducha z Boha Otca s tým, čo nazývajú vyňatím Evy z Adama, žena je iná ako Adam a predsa má s ním jednu podstatu. Ďalej z toho vyplýva – ako Duch Svätý nie je nižší ako Ten, z ktorého vychádza, tak ani žena nie je nižšia ako muž, pretože láska vyžaduje rovnosť. Ale vráťme sa ešte k vyššie povedanému porovnaniu vychádzania Ducha z Otca s vychádzaním ženy z muža – ak upravíme toto vyjadrenie, potom žena vychádza z muža a ďalej z muža vychádza dieťa skrze ženu; podobne ako z Božského Otca sa v Trojici rodí Syn a Duch Svätý vychádza z Otca skrze Božieho Syna.

Ako v Trojici sú si všetci rovní, lebo láska vyžaduje rovnosť, tak v rodine sú si všetci rovní, aby sa mohli milovať. V manželstve sú však osoby vzájomnou láskou, čo ich v rodine spojuje, ktorou bola táto rodina vytvorená, viazané k naplňovaniu Bohom

daného rodu, v ňom sa sebe navzájom rovné osoby podriaďujú – žena mužovi a deti rodičom; porušenie tohto radu prináša koniec lásky...

Radosť manželského života

Manželia nachádzajú v manželstve prvotnú ľudskú radosť, potešenie duše a útechu, ktoré sú do podstaty ľudstva vložené od Boha. Je to radosť z odovzdania celej svojej bytosti, všetkého, čo mám i toho, o čom neviem, že mám, ako dar druhému bez nároku na čokoľvek; potešenie z prijatia druhého človeka, z jeho zahrnutia do seba samého; útechu z nájdania plnosti, nasýtenia a uspokojenia celej svojej bytosti Božím pokrmom pravého ľudstva (k tomu bol Adam stvorený a to Christos obnovil). V manželstve sa raduje celý Bohom stvorený človek, pretože ľudstvo bolo v Christu znovu ustanovené ako Boží obraz a sláva Hospodínova. Rozkoš v manželstve nachádza celá ľudská bytosť, rozkoš zo spojenia duše i tela; rozkoš v nie podobe divokej nenásytnej vášne, v ktorej sa po sebe ľudia dravo vrhajú, aby sa jeden druhého zmocnili; práve naopak, je to rozkoš z miernosti a pokojnosti, zo vzájomného nasycovania sa odovzdávaním seba, stálym vzájomným obdarovávaním sa mimomanželskou cudnosťou. Zachovávanie predmanželskej zdržanlivosti a neskôr manželskej vernosti je najvzácnejším a ničím nenahraditeľným darom partnerovi.

V kresťanskom manželstve spočívajúcom v Cirkvi majú ľudia najst' stratený raj. I pozemská sexualita posvätená predmanželskou čistotou a obdarovaním sa ňou, odovzdávaním sa vzájomnou neporušenosťou ako najvzácnejšieho svadobného daru, posväcovaná i v manželskom súžití *primeranou pôstnou zdržanlivosťou* sa stáva niečím nebeským.

Cítíme radosť z objavenia prístupu k niečomu dokonale krásnemu a nevýslovne potešiteľnému, čo sa skrýva hlboko v nás, ale bez druhého človeka sa k tomu nemôžeme dopátrať – on to z nás musí vyniesť.

Ľudská duša i telo volajú po spojení s druhým a odovzdaním sa, aby mohli spočinúť v niečom náručí, v pokoji a bezpečí. Rad manželstva je priamo spojený so Stvoriteľom a ako také nie je tajomstvo z tohto sveta a nie je ho možné svetským rozumom úplne pochopiť, Všetko, čo má byť požehnané, čo má mať opravdivosť (z nebeskej perspektívy), sa však musí diať podľa Božieho radu, ktorý je zjavený svätými Písmami, Božími prikázaniami a obyčajmi Cirkvi.

**Láska je závažie, ktoré ma ťahá nahor.
(blažený Augustín)**

Drahí naši čitatelia,

Svetlo Pravoslávia nie je len duchovný časopis, ale aj spoločenský a tak vám v dnešnom čísle prinášam akési zamyslenie sa nad problémom, ktorý určite trápi viacerých ľudí.

Nebolo to tak dávno, keď každý človek mal, kde pracovať. Myslím si, že to bolo asi jediné pozitívum vtedajších čias, pretože to boli roky tvrdého marxizmu

a leninizmu, časy prospešné pre život materiálny, ale nie duchovný. A kto nepracoval, išiel do väzenia.

Dnešná doba je úplne iná, nazýva sa demokratická. Každý človek môže slobodne vyznávať, čo chce, môže hlásať Božie slovo, navštevovať chrámy atď. Na prvý pohľad by sa zdalo, že v dnešnej dobe je všetko tak, ako má byť. Ale, žiaľ, nie je. Keby to bolo skutočne tak, v meste by sme sa nestretli s bezdomovcami, nepočuli by sme o nezamestnanosti, ktorá sa častokrát šplhá do katastrofických čísel, na úrade práce by sme nevideli toľko nezamestnaných a smutných ľudí... A mohla by som pokračovať ešte ďalej.

Ktosi mi povedal, že kto chce pracovať, prácu si nájde. Ale je to skutočne tak?! Nebolo to tak len v minulosti? Len Boh vie, koľko úsilia stojí človeka, ktorý si hľadá prácu. Situácia je iná, keď má dotyčný známosti a všetko je dopredu jasné. Ale keď si človek hľadá prácu na inzerát, väčšinou neuspeje. A tak človek sedí doma a čaká. Čaká na svoju šancu a v kútiku duše tajne dúfa, že sa raz zamestná. Predstava, že by človek mal byť celý život len doma, je strašná. Ale stáva sa, že tá šanca stále neprichádza. A tu sa mu väčšinou naskytne príležitosť odísť za prácou do zahraničia. Poznám veľa mladých šikovných ľudí, ktorí chcú pracovať, ale nikto im tu nechcel dať šancu. Odchádzajú do neznáma s modlitbou na perách, prosiac Boha, aby im v tom neznámom svete pomáhal. Ale nie všetci takto konajú, ešte sú i takí, ktorí stále čakajú a nevedia si predstaviť žiť niekde inde ako vo svojom rodnom kraji.

Nesmieme zabúdať ani na to, že kresťania to v dnešnej dobe so zamestnaním vôbec nemajú ľahké, pretože nie každá práca je pre nich prospešná. Musia, teda mali by sa vyhýbať takej práci, ktorá by im bola na škodu, na ztratenie.

Pravoslávni kresťania sa zvyknú modliť k sv. Spyridonovi Trimifuntskému, čudotvorcovi, pri rôznych materiálnych ťažkostiach a vyprosujú v modlitbách požehnanie na úspešný chod obchodovania a zamestnanosti. Existujú prípady, keď svätý vypočul ich modlitby.

A tak, Bože daj, aby tí, čo sa chcú zamestnať na Slovensku, si našli prácu, ktorá im bude na spásu. Aby aj oni mohli byť prospešní pre vlast', aby aj oni si našli svoje pracovné miestečko.

Svätý Spiridon Trimifuntský pros Boha za nás!

sestra Jana

RECENZIA NA KNIHU SOL' ZEME

Nie je to tak dávno, čo sa mi do rúk dostala vynikajúca kniha od Pavla Florenského s názvom Sol' zeme. Potešila ma nielen jej cena (stála iba 35 SK), ale hlavne jej obsah. Kniha je pútavým životopisným portrétom ruského mnícha starca Izidora, ktorému bol autor duchovným synom. Je písaná jednoduchým štýlom, asi takým, akým bol sám starec Izidor.

Aký teda bol? Bol jednoduchý, bol skromný, nič nepotreboval a to málo, čo mal, rozdával. Dokonca i to dobré, čo od niekoho dostal, sa snažil trochu

pokazit', aby to nebolo až také dobré, ako sám hovoril. Mnoho príbehov, ktoré sú v knihe opísané, vyvolávajú u čitateľa úsmev a obdiv.

Nezávislý a slobodný otec Izidor, plný miernosti, dobrodušnosti, odpúšťania a neodsudzovania; jeho odpúšťanie nemalo konca kraja. Ak zistil, že sa niekto na neho hnevá alebo niekoho urazil, v tej chvíli ho prosil o odpustenie, aj keby za nič nemohol.

Pri čítaní sa čitateľ zrazu ocitne v cele starca Izidora a má pocit, akoby spolu s ním sedel za stolom. Spoznáva ho zo všetkých stránok. Láska, pokora, pomoc bližným bola u starca prvoradá. Miloval ľudí, miloval zvieratá, miloval celé Božie stvorenie. „*Bol vo svete, ale nebol z tohto sveta; žil medzi ľuďmi, ale nebol ako iní ľudia. Neštítal sa nikoho a ničoho, ale sám stál nad všetkým a všetko pozemské sa skláňalo a žalostne trpelo pod jeho tichým úsmevom. Svojím pohľadom ničil všetky ľudské konvencie, lebo bol nad svetom, bol slobodný vyššou duchovnou slobodou.*“ (Sol' zeme, str. 5)

Z knihy sa tiež dozvedáme, že ho niektorí starší mnísi nemali radi, nazývali ho dokonca čudákom a nevzdelancom, ale starec si našiel priazeň predovšetkým u Boha. Mal dar predvídavosti, čo si všimli niektorí jeho obdivovatelia. Chodili k nemu s trápeniami a ťažkosťami, vyspovedať sa a starec ich zakaždým prijal. Dokonca ešte tri dni pred svojou smrťou, slabučký a chorý, spovedal svoje duchovné dieťa. Nik mu nebol na prít'az, v každom videl Christa.

Starec Izidor vymyslel modlitbu k piatim ranám Spasiteľovým, ktorá mu pravdepodobne bola zjavená od Boha, ani tá v tejto knihe nechýba.

Viac už prezrádzať nebudem, milý čitateľ, máš sa na čo tešiť, pretože starec Izidor bol tou soľ, ktorá nestratila chuť.

sestra v Christu Jana

Recenzia na knihu *Druhý mesiáš (The Second Messiah)*

od Christophera Knighta a Roberta Lomasa

Templári, Turínske plátno a veľké tajomstvo slobodomurárstva

Vo vydavateľstve Remedium vyšla v roku 2003 zaujímavá kniha *Druhý mesiáš* od dvoch autorov – slobodomurárov – ktorí sú známi medzi

slobodomurárskymi lóžami po celom svete. Títo autori zaujali už svojou prvou knihou Chíramov kľúč a teraz sa pustili do odhalenia „veľkého tajomstva slobodomurárstva“.

Na začiatku treba pozitívne hodnotiť záujem autorov o spoznanie faktov, o ktorých nemajú tušenie mnohí nezasvätení, ba ani niektorí vysoko postavení slobodomurári. Problémom celej knihy ale je ich (zámerné?) stotožňovanie kresťanstva s rímskym katolicizmom. Obaja autori s najväčšou pravdepodobnosťou nemajú preštudované učenie svätých otcov jedinej pravej Christovej – Pravoslávnej Cirkvi o **rímskokatolíckom odpadnutí od Cirkvi v roku 1054** a následným štiepením tejto Rímom ovládanej „cirkvi“ na ďalšie sekty. (Veľkí pravoslávni svätci ako napr. sv. Paisij Veličkovskij či sv. Ignác Brjančaninov vo svojich dielach jednoznačne hovoria, že **rímskokatolíci „už nie sú kresťania“**. A zakladateľ kyjevopečerskej lavry sv. Feodosij Pečerskij, ktorého telo sa doteraz nerozpadlo a po stáročia vydáva lahodnú vôňu, už v roku 1074 varuje: **„Množstvo svojich heréz oni (latiníci-katolíci) celú zem zhanobili... Niet života večného žijúcim vo viere latinskej“**). Čiže obviňovať pravých – pravoslávnych kresťanov napr. z vyvraždenia celého Jeruzalema (vrátane židovských a moslimských žien a detí) križiakmi 15. júla 1099 nie je oprávnené, nakoľko ich vyvraždili heretici-latiníci po požehnaní heretickým pápežom. A takýchto zavádzajúcich tvrdení na adresu kresťanstva je v danej knihe viac. Vrcholom sú obvinenia, že kresťanstvo ignorovalo technický pokrok, umenie, filozofiu, literatúru, astronómiu, medicínu atď. Tú ignoroval akurát tak rímsky katolicizmus v temnom stredoveku na čele so „zástupcom Boha na Zemi“ (akoby Boh potreboval zástupcu!!!) a jeho armádou jezuitov.

Ďalšou (bohorúhačskou) časťou daného diela sú nesmierne rúhavé odseky voči Isusovi Christovi, Presvätej Bohorodičke, Tajine Eucharistie a pod. Vymenovávať ich, samozrejme, nebudem. Je to akiste **daň autorov svojmu „pánovi“**, ktorý sa už 2000 rokov snaží o zničenie Christovej Cirkvi, a v súčasnosti, keď tajomstvo neprávosti vrcholí, sa začína záverečná etapa (Satanom vopred prehratého) boja.

No okrem takýchto „úletov“ kniha ponúka pre mysliacich a pravdu hľadáajúcich ľudí priam šokujúce (často však zavádzajúce) fakty napr. o tajomstve Rosslynu, vykopávkami pod ruinami Herodosovho chrámu v Jeruzaleme po jeho dobytí križiakmi, skupine rodín Rex Deus a ich spojenie s príbehom o kráľovi Artušovi a o svätom grále, templárskom kulte vrcholiacom posledným veľmajstrom Jacquesom de Molayom a jeho smrťou,

ktorá z neho urobila druhého mesiáša a mala za následok vznik tzv. Turínskeho plátna..., novom pohľade na históriu slobodomurárstva, ktoré aj v súčasnosti prezentuje svoj začiatok od roku 1717 (autori správne na základe faktov dokazujú, že je oveľa staršie). Čiže ak niekto – podobne ako aj ja – si kládol otázku, kde sa vlastne celé 1. tisícročie formovali terajší vládcovia sveta sídlia v Jeruzaleme a New Yorku, tak história rodín Rex Deus bude pre nich zásah do čierneho, lebo práve z nich pochádzali stredovekí vládcovia Európy s modrou krvou. Dnes to, samozrejme, nie je inak...

Z uvedených názvov tém vidieť, že kniha je obsahovo bohatá. Zásadný problém je ale v tom, že aj keď poukáže na nejaký zaujímavý fakt, tak ho hneď zaradí podľa akejsi čudnej logiky (alebo úmyselne?) do čiastočne čo úplne mylného kontextu, resp. očividne nesprávny údaj zaradí do historicky správneho kontextu. Čitateľ musí byť po celú dobu jej štúdia **veľmi ostražitý**, aby neuviazol v sieti pavučín utkanými autormi.

Túto **psychicky náročnú knihu** odporúčam čítať len veľmi úzkemu okruhu osôb, nakoľko pre orientáciu v problematike slobodomurárstva sú potrebné rozsiahle znalosti a neskúsenému čitateľovi sa môže veľmi ľahko stať, že ho niektoré zavádzajúce fakty oklamú. A stať sa to môže veľmi ľahko.

nehodný brat v Christu

Braňo

Milé detičky, 19. decembra sme oslávili krásny sviatok sv. Nikolaja. Určite každý z vás dostal sladkú odmenu. Ani my sme na vás nezabudli a pripravili sme pre vás peknú pesničku, básničku a modlitbičku:

Boh sa z neba pozerá

***Dávaj pozor malá nôžka kam ideš,
Boh sa z neba pozerá,
aká je Tvoja viera,
dávaj pozor malá nôžka kam ideš.***

***Dávaj pozor malá rúčka, čo robíš,
Boh sa z neba pozerá,
aká je Tvoja viera,
dávaj pozor malá rúčka, čo robíš.***

***Dávaj pozor malé uško, čo čuješ,
Boh sa z neba pozerá,
aká je Tvoja viera,
dávaj pozor malé uško, čo čuješ.***

***Dávaj pozor malé očko kam hľadiš,
Boh sa z neba pozerá,
aká je Tvoja viera,***

dávaj pozor malé očko kam hľadiš.

*Dávaj pozor malý jazyk, čo vravíš,
Boh sa z neba pozerá,
aká je Tvoja viera,
dávaj pozor malý jazyk, čo vravíš.*

Pane, nauč ma

*Pane, nauč ma v tom širom svete
cestu tvoju vyhl'adať.
Pane, nauč ma žehnať ľudom,
Ktorí Ťa nechcú poznať.
Pane, nauč ma krivdu odpustiť
a zlosť Tvojou láskou uhasiť.
Pane, nauč ma všetko, čo Ty vieš,
budem šťastná s Tebou,
Ty to dobre vieš
a potom v tomto cudzom svete bez Teba
budem s Tebou čakať na Teba.*

*Keď to všetko budeš robiť najlepšie,
Boh ťa navždy odmení
a tvoj život sa láskou naplní,
keď to všetko budeš robiť najlepšie.*

Bože, buď so mnou

*Bože, buď v mojom hlase
a v mojom rozume,
Bože, buď v mojich očiach
a v mojom pohľade
Bože, buď v mojich ústach
a v mojom slove,
Bože, v buď v mojom srdci
a v mojich myšlienkach,
Bože, buď pri mojom konci
a pri mojom odchode.*

Svätý Vasilij Veľký - Pôst

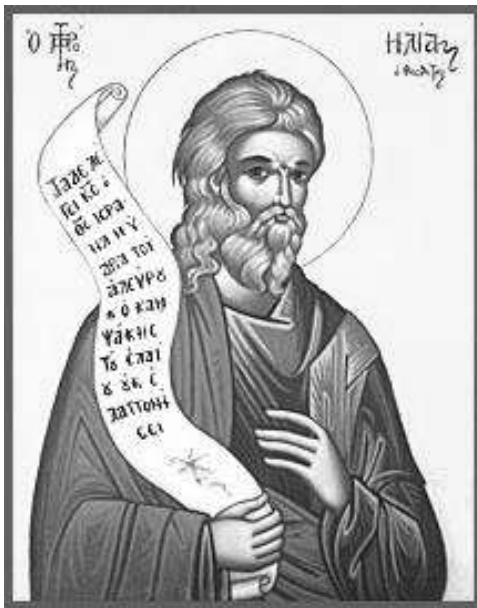
Pôst je vzácny Boží dar, prastarý zákon, ktorý sa zachoval ako dedičstvo Otcov a zotrval dodnes. Prijmite ho teda s radosťou. Chudobní, prijmite svojho spoločníka. Služobníci, prijmite svoj oddych. Bohatí, prijmite pôst, ktorý vás ochraňuje od nebezpečenstva presýtenosti a dodáva chuť podobne, ako neustále labužníctvo robí jedlo nechutným.

Chorí, prijmite matku zdravia. Zdraví, prijmite bezpečnosť telesného zdravia. Opýtajte sa lekárov a tí vám povedia, že nič nie je také pochybné a neisté, ako zdravie. Preto rozvážni sa pôstom usilujú zachovávať svoje zdravie a zachrániť sa pred zdruvujúcim bremenom tučnoty. Netvrd', že sa nemôžeš postiť, poukazujúc na nedávnu chorobu, alebo na telesnú slabosť, keď na druhej strane celý život trápiš svoje telo obžerstvom. Veľmi dobre viem, že lekári určujú chorým jednoduchú diétu a pôst, nie rôznosť a hojnosť jedál. A okrem toho, čo je ľahšie pre telo, stráviť noc s ľahkou večerou, alebo padnúť do postele, ktoré je ťažké z presýtenosti? Môže si tak oddýchnuť, alebo sa bude prevracať preplnené a presýtené? Akú loď môže kapitán ľahšie riadiť a zachrániť pred

strašnou búrku, ťažko naloženú, alebo tú, ktorá má normálny náklad? Či snáď nepotopí ťažko naloženú loď aj slabá búrka? Tak aj telá, keď sú trápené množstvom jedla, ľahko podliehajú chorobám. Keď sa však ľahko stravujú, zachovávajú si dobré zdravie.

Načrtnime si však otázku pôstu historicky, aby sme videli, ako bol ocenený svätými a koľko dobrého spôsobil. Prorok Mojžiš sa po štyridsiatich dňoch pôstu odvážil vystúpiť na vrchol hory Sinaj, aby prijal tabule s desiatimi prikázaniami. Nemal by odvahu priblížiť sa k vrcholu, ktorý vydával dym Božej prítomnosti, ak by sa neozbrojil pôstom. Postil sa, a tak sa mohol rozprávať s Bohom. Prorok Samuel bol plodom pôstu. Jeho matka Anna, keď skončila pôst, sa takto modlila k Bohu: "Pane mocností, ak sa nado mnou zmiluješ a daruješ mi dieťa, zasväťím ho Tebe." Čo urobilo nepreemožiteľným veľkého hrdinu Samsona? Pôst! S pôstom bol počatý v útrobach svojej matky. Pôst ho zrodil. Pôst ho kojil. Pôst ho vychovával. Ten pôst, ktorý určil anjel: "Dieťa, ktoré sa narodí, neokúsi zo žiadneho plodu viniča. Nebude piť víno ani žiadny iný nápoj." Pretože kým Samson žil pôstom, víťazil a zabíjal tisíce Filištíncov, búral brány opevnených miest, svojimi rukami škrtil levy. Keď však zanechal pôst a Dalida ho zvedla do opilstva a smilstva, bol zajatý nepriateľmi, ktorí

ho oslepili a zosmiešnili. Pôst rodí prorokov. Posilňuje mocných. Poučuje zákonodarcov. Ozbrojuje hrdinov. Cvičí atlétov. Odráža pokušenia. Prebýva spolu so striedanosťou a čistotou. Vo vojnách robí hrdinské činy a v čase mieru učí pokoju. Posväcuje oddaných a zdokonaľuje kňazov. Nikto sa nemôže priblížiť k oltáru a slúžiť božskú Liturgiu bez toho, aby sa predtým nepostil. Po štyridsaťdňovom pôste sa prorok Eliáš stal hodným vidieť Pána. Po pôste vzkriesil mŕtve dieťa a ukázal sa mocnejší ako smrť. Po pôste prikázal nebesiam, aby nepršalo tri a pol roka preto, aby obmäkčil bezcitné srdcia Izraelitov, ktorí sa oddali bezbožnosti a nezákonnosti. Takýmto spôsobom vyvolal povinný pôst v celom národe, kým neučinia pokánie a nenapravia hriech, ktorý pochádzal z

blahobytu a ochabnutého života. Prorok Daniel, ktorý dvadsať dní nejedol chlieb a nepil vodu, naučil postiť dokonca aj levy. Hladné levy ho neroztrhali, akoby jeho telo bolo z kameňa alebo z mede, alebo z iného tvrdého materiálu. Pôst posilnil telo proroka a urobil ho nedostupným pre zuby šeliem podobne, ako farba robí železo nedostupným pred hrdzou.

Pôst posilňuje modlitbu. Stáva sa krídlom na ceste k nebesiam. Je matkou zdravia, vychovávateľom synovstva, ozdobou staroby. Je spolucestovateľom cestujúcich a bezpečnosťou spolubývajúcich. Muž vôbec nepochybuje o manželskej vernosti svojej manželky, keď ju vidí postiť sa. Žena nehynie žiarlivosťou, keď vidí svojho muža postiť sa. Komu kedy pôst poškodil? Prepočítaj si ekonomickú situáciu svojho domu v jeden deň pôstu. Prepočítaj si ju aj v obyčajný deň. Ľahko zistíš, aký zisk ti prináša pôst. Uváž, že dokonca aj vyberači daní nechávajú na pokoji na krátky čas tých, ktorí platia dane. Nech dovolí teda aj telo malý odpočinok ústam. Nech urobí malú

prestávku brucho, ktoré keď sa nasýti, rozmýšľa o zdržanlivosti, ale keď je hladné, zabúda, čo prisľúbilo. Kto sa postí, nepotrebuje pôžičky. Nie je tak povinný platiť úroky. **Pôst sa stáva podnetom blaženosti človeka, pretože ako smäd robí nápoj sladkým a hlad stôl príjemným, tak aj pôst robí jedlá chutnými.** Ak teda chceš, aby tvoj stôl bol príjemný, zameň ho za pôst. Ak si však stále obklopený bohatými jedlami, krivíš sám sebe, pretože prichádzaš o pôžitok kvôli nekonečnému labužníctvu. Neexistuje nič, čo by nebolo opovrhnuté neustálym vychutnávaním. A naopak, často túžime po jedlách, ktoré zriedkakedy jeme. Preto nám aj Stvoriteľ daroval rôznorodosť v našom živote, aby sme okúsili všetky Jeho blahá. Všimni si; čo sa deje v prírode: Nie je slnko žiarivejšie po uplynutí noci? Nie je spánok sladší po celonočnom bdení? Nie je zdravie žiadanejšie po prekonaní choroby? Tak sa aj stôl stáva príjemnejším po uplynutí pôstu. To, samozrejme, platí o všetkých, aj o bohatých, ktorí majú hojnosť jedál, aj o chudobných, ktorí disponujú skromnejšou potravou.

Pamätaj a boj sa príkladu bohatého z podobenstva. Neustály pôžitok ho voviedol do večného ohňa. Tento boháč nebol odsúdený za žiadne bezprávie. Avšak kvôli pohodliu a hýrivosti, ktoré vychutnával, ale aj kvôli nezáujmu o chudobu Lazara bol tak tvrdo potrestaný. A naopak, či nie pôst a trpezlivosť v utrpení darovali Lazarovi blaženosť? Podobenstvo neuvádza ďalšie jeho cnosti, len tieto, ktoré ho ako dve krídla povzniesli a priniesli do Iona Abraháma. Daj pozor aj ty, či snáď teraz neustále nepiješ príjemné nápoje a nepohrdaš vodou, aby si neskôr nezatúžil po kvapke vody, ako boháč. Nikomu sa od vody nič nestalo. Nikto sa neopil. Nikto nepocítil bolesť hlavy alebo závraty. Ale naopak, zlé trávenie, ktoré nevyhnutne nasleduje po výdatných a prepychových jedlách; spôsobuje vážne choroby.

pokračovanie nabadúce

Napísali ste nám...

Som obrátená asi rok a odvtedy Pán vykonal na mne kus práce, chvála Mu ... istú dobu mi dával poznať do srdca, že na to, aby som dostala viac požehnaní, potrebujem ešte čosi urobiť. A to "čosi" bolo dať Mu to, čo Mu patrí. Je to desiatok z mojej výplaty. Modlila som sa, aby mi ukázal, kde mám tie peniaze dať, a poslal mi do cesty Vás, vašu charitu. Takže, peniažky, čo som Vám poslala, sú od PÁNA, nie odo mňa, a prosím, ďakujte Jemu. Ja na tom žiadnu zásluhu nemám. Keby ma nepožehnal pracou a výplatou, žiadny desiatok by som Vám nemohla poslať. Jediné, čo si želim je, aby sa oslávilo Jeho meno, nie moje. Som len neužitočný sluha, robím len to, čo sa odo mňa očakáva.

Teším sa, že máte z Pánovho daru radosť. Ako ich použijete, je na Pánovi a na Vás, ako sa dohodnete ... :) To už nie je moja starosť.

Som rada, že môžem pomáhať svojim súrodencom v Kristovi pri budovaní spoločenstva s Ním. Viete, som rímskokatolíckeho pôvodu, hoci to pre mňa nie je podstatné. Bud'te, prosím, voči mojim príspevkom slobodní - nemusíte mi posilať "na oplátku" nič. Svoju odmenu som už dostala. Viete, nerobím to kvôli dobrému pocitu ani kvôli hromadeniu si zásluh na lepšiu pozíciu v nebi ... :) Robím to len z lásky k Nemu, lebo ak existuje Pán, Ktorý si zaslúži, aby sa Mu vzdávala pocta tak, ako to On chce, tak je to práve Kristus.

*Ak mi Pán povie, pošlem Vám zasa svoj desiatok, ale takisto je možné, že mi povie, aby som ho dala niekomu konkrétnemu, ako sa mi to stalo už viackrát ...
Ešte raz Vám ďakujem, že ste prijali môj príspevok. Užite ho podľa potreby.*

*S láskou
vaša sestra v Kristovi
Dominika*

Bohu známa Dominika,

našu radosť vyjadríme citáciou slávneho F. M. Dostojevského. Lepšie ako on by sme to určite nenapísali:

„Keď sejete vaše semeno, keď dávate vašu „almužnu“, váš dobrý skutok v akejkoľvek podobe, dávate časť svojej osoby a prijímate do seba časť druhej, vzájomne sa zblížujete. Stačí chvíľa pozornosti a budete odmenení poznaním, tými najneočakávanejšími objavmi. Určite sa vám nakoniec vaša činnosť začne javiť ako veda, ktorá si vyžaduje celý váš život a môže ho aj naplniť. Na druhej strane všetky vaše myšlienky, všetky vami zasiate semená, na ktoré ste už dávno zabudli, sa ujmú a vyrastú. Ten, čo ich dostal od vás, odovzdá ich inému. A ktovie, aký podiel budete mať na budúcom riešení osudov ľudstva?“

Pravoslávna Cirkev oznamuje všetkým, že sväté Liturgie sa v Banskej Bystrici a vo Zvolene konajú striedavo: jednu nedeľu v Banskej Bystrici v náhradných priestoroch v Agentúre sociálnych služieb na Ulici 9. mája č. 74 (bývalé detské jasle) so začiatkom o 9:30 hodine. Ďalšiu nedeľu vo Zvolene v kaplnke zvolenského zámku o 10 hodine. Ďalej vám oznamujeme, že sa vo vojenskej kaplnke vo Zvolene začali slúžiť už aj sviatočné večerne, utrene a sv. Liturgie. Podrobnejšie informácie dostanete na telefónnom čísle: 0903 170 583. Tešíme sa na vašu účasť. Christos medzi nami!

SVETLO PRAVOSLÁVIA – spoločensko – duchovný občasník

Zodpovedná:

Redaktorka: Mgr. Jana Tomášová, Jesenského 16, 974 01 Banská Bystrica, e-mail jankasom@szm.sk

